

Andrea ENRIA

Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου

κ. Νικόλαο Χουντή
Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
60, rue Wiertz
B-1047 Βρυξέλλες

Φρανκφούρτη, 9 Απριλίου 2019

Σχετ.: Η επιστολή σας (QZ-022)

Αξιότιμο μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κύριε Χουντή,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας, την οποία μου διαβίβασε ο κ. Roberto Gualtieri, Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, μαζί με συνοδευτική επιστολή, την 1η Μαρτίου 2019.

Στην επιστολή σας ζητήσατε διευκρινίσεις σχετικά με δάνεια που χορηγήθηκαν, τα τελευταία χρόνια, από τα πιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας σε εκπροσώπους της ελληνικής κυβέρνησης ή, γενικότερα, στο πολιτικό σύστημα. Ειδικότερα, θέσατε ερωτήματα σχετικά με, αφενός, τον εποπτικό έλεγχο των δανείων που χορήγησαν στο πολιτικό σύστημα της Ελλάδας οι συστημικές και μη συστημικές τράπεζες και, αφετέρου, όσον αφορά το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τη δανειοδότηση πολιτικών προσώπων και κομμάτων, με το οποίο οφείλουν να συμμορφώνονται οι τράπεζες στη ζώνη του ευρώ.

Όπως ανέφερε η προκάτοχός μου σε προηγούμενη απάντησή¹, αξίζει να σημειωθεί ότι είναι πρωτίστως αρμοδιότητα των τραπεζών, και ιδίως των διοικητικών τους συμβουλίων και των ανώτερων διοικητικών στελεχών τους, να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να επιβλέπουν άριτες ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης. Αυτό αφορά μεταξύ άλλων τη διαδικασία χορήγησης δανείων προς όλες τις κατηγορίες αντισυμβαλλομένων, καθώς και τη θέσπιση και διατήρηση αποτελεσματικών μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να επαληθεύεται ανά πάσα στιγμή η συμμόρφωση με τις ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης. Η παροχή δανείων προς πολιτικούς εκπροσώπους, όπως δάνεια προς οποιονδήποτε αντισυμβαλλόμενο, πρέπει να υπόκειται στις εν λόγω καθιερωμένες διαδικασίες και να παρακολουθείται επαρκώς από τα ιδρύματα.

Όσον αφορά τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) από τις 4 Νοεμβρίου 2014 με τον κανονισμό για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ)², η ΕΚΤ διενεργεί σε τακτική βάση τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Βασικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται αυτές οι δραστηριότητες είναι ο έλεγχος της επάρκειας του πλαισίου διακυβέρνησης και ελέγχου του ιδρύματος,

¹ https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.mepletter180831_Chountis.el.pdf

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το ίδρυμα εντοπίζει, επιμετρά και παρακολουθεί επαρκώς τους κίνδυνους στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις, οι εν λόγω έλεγχοι μπορεί να οδηγήσουν στην επιβολή απαιτήσεων ποιοτικού χαρακτήρα με σκοπό τη βελτίωση του εσωτερικού συστήματος χορήγησης πιστώσεων του ιδρύματος. Επιπλέον, ως μέρος των εποπτικών προτεραιοτήτων για το 2019, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ θα επικεντρωθεί επίσης στα κριτήρια έγκρισης πιστώσεων και στην ποιότητα των ανοιγμάτων με σκοπό την ενίσχυση των βέλτιστων πρακτικών σε όλη τη ζώνη του ευρώ.³

Όσον αφορά τα λιγότερα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα, ο κανονισμός EEM προβλέπει ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές είναι υπεύθυνες για τη διενέργεια εποπτικών ελέγχων, προκειμένου να προσδιορίζεται κατά πόσο οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης και ο μηχανισμός εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζουν την κατάλληλη διαχείριση των κινδύνων, καθώς και για τη θέσπιση όλων των συναφών εποπτικών αποφάσεων. Η ΕΚΤ επιβλέπει τη λειτουργία του συστήματος, μεριμνώντας για την προώθηση της συνεπούς εφαρμογής υψηλών εποπτικών προτύπων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ συνεργάζεται στενά με την Τράπεζα της Ελλάδος όσον αφορά την επιτόπια και μη επιτόπια εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα.

Όσον αφορά το κανονιστικό πλαίσιο, θα πρέπει να σημειωθεί επιπλέον ότι η οδηγία σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (οδηγία ΚΞΧ/ΧΤ)⁴ περιλαμβάνει ειδικές απαιτήσεις για τις τράπεζες και άλλες υπόχρεες οντότητες όταν συνάπτουν ή διατηρούν επιχειρηματικές σχέσεις με (i) πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα και (ii) νομικές οντότητες των οποίων οι πραγματικοί δικαιούχοι είναι πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα⁵. τα πολιτικά κόμματα μπορούν να ενταχθούν στην τελευταία κατηγορία⁶. Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με την οδηγία ΚΞΧ/ΧΤ και η λήψη απαραίτητων μέτρων για τη διασφάλιση της εν λόγω συμμόρφωσης δεν είναι καθήκοντα τα οποία έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ καθώς παραμένουν στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών⁷. Επομένως, πιο λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά την εφαρμογή της συγκεκριμένης αυτής πτυχής της εν λόγω οδηγίας μπορεί να παράσχει η αρμόδια εθνική αρχή, δηλαδή η Τράπεζα της Ελλάδος.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω ότι η ΕΚΤ υπέγραψε πρόσφατα συμφωνία για τις πρακτικές λεπτομέρειες σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ΕΚΤ και των εθνικών εποπτικών αρχών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου οι οποίες είναι αρμόδιες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων με τις υποχρεώσεις που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (εποπτικές αρχές ΚΞΧ/ΧΤ)⁸. Η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ έχει αναλάβει τη δέσμευση να παρέχει στις

³ Βλ. https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/priorities/html/ssm.supervisory_priorities2019.el.html.

⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (οδηγία ΚΞΧ/ΧΤ).

⁵ Βλ. άρθρο 20 της οδηγίας ΚΞΧ/ΧΤ, καθώς και τις παραγράφους 19, 52 και 53 των κατευθυντηρίων γραμμών για τους παράγοντες κινδύνου (JC/2017/37) που εξέδωσαν από κοινού η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών και η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων.

⁶ Με την εφαρμογή του κριτηρίου του «πραγματικού δικαιούχου»- βλ. άρθρο 3 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο ii) σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 9 στοιχείο β) ή γ) της οδηγίας ΚΞΧ/ΧΤ.

⁷ Βλ. αιτιολογική σκέψη 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013.

⁸ Βλ. <https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Other%20Documents/Agreement%20between%20CAs%20and%20the%20ECB%20on%20exchange%20of%20information%20on%20AML.pdf>

εποπτικές αρχές ΚΞΧ/ΧΤ πληροφορίες, μεταξύ άλλων, για κυρώσεις που επιβάλλονται σε οντότητες που υπόκεινται σε άμεση εποπτεία όσον αφορά αδυναμίες στη δομή διακυβέρνησης και στους εσωτερικούς ελέγχους. Αυτό είναι σημαντικό και απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων των εποπτικών αρχών ΚΞΧ/ΧΤ και αναμένει ότι οι εν λόγω εποπτικές αρχές θα την ενημερώνουν για τα πορίσματά τους τα οποία θα μπορούσαν να είναι σημαντικά και απαραίτητα από τη σκοπιά της προληπτικής εποπτείας, όταν προβλέπεται στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας.

Με εκτίμηση,

[υπογραφή]

Andrea Enria